

Behov for kontakt etter undersøkelsen:

Gastromedisinsk poliklinikk
Hverdager kl.10.00 – 11.30 og 13-14:30.

Telefon: 22 11 94 06

Da kommer du i kontakt med en sekretær, forklar problemet ditt og sekretær vil gi beskjed til en sykepleier som tar kontakt med deg.

UTSTYR

Sondemat kjøpes på apoteket.
Trenger du mer utstyr og bor hjemme, kan dette bestilles og hentes på Behandlingshjelpemiddelsentralen på Ullevål sykehus, bygg 15, inngang D, Kirkeveien 166, 0407 OSLO
Tlf: 23 01 65 04
Fax: 23 01 65 06

Åpningstid for telefon og besøksekspedisjon: Mandag - onsdag kl 08.30 - 14.30
Torsdag kl 08.30 - 16.30 (til 14.30 i ferier)
Fredag kl 08.30 - 14.00

Se også behandlingshjelpemidler.no

Gastromedisinsk avdeling, Ullevål sykehus Medisinsk klinikk

Oppmøtested: Ullevål sykehus, Gastromedisinsk poliklinikk; bygg 6 - inngang 6A. 3.etg., ekspedisjon rom 3091.
Postadresse: Oslo universitetssykehus HF, Ullevål sykehus, Gastromedisinsk poliklinikk, postboks 4959 Nydalen, 0424 Oslo.
Telefon: 22 11 94 06; mandag til fredag kl.10.00 – 11.30 og 13.00 – 14.30. Sentralbord: 02770
E-post til gastromedisinsk poliklinikk: gastromedisinsk.poliklinikk@ous-hf.no

Målgruppe: Pasienter til undersøkelse
Utgiver: Gastromedisinsk avdeling
Opplag: xx stk
Trykk: Lokal utskrift
Foto: Line Holand, Oslo universitetssykehus©2014
Dato: 20.10.2015

Til deg som har fått lagt inn

Perkutan endoskopisk

GASTROSTOMI

GASTROSTOMISONDE MED pute/plate

Du har i dag _____ fått anlagt en gastrostomisonde inn i magesekken. Din gastrostomisonde har en plate eller en pute som holder sonden på plass på innsiden.

Gastrostomisonden er av merke/type _____ og har tykkelse _____ French (Fr) Ytre stoppeplate er plassert på _____ cm

De første dagene etter undersøkelsen kan du føle deg litt oppblåst og ha smerter der gastrostomien har blitt lagt inn, men dette går over etter noen dager.

Oppstart av sondenæring, vann og medisiner kan starte tidligst etter 4 timer.

Gastrostomisonden kan ligge så lenge den fungerer og så lenge du har behov for den. Hvis den skal fjernes må det gjøres på sykehuset eller av personer med erfaring med dette.

DAGLIG STELL AV GASTROSTOMISONDEN

Det er viktig at du vasker hendene dine før du tar på gastrostomisonden.

Gastrostomisonden og huden under platen bør vaskes daglig med lunkent vann eventuelt med litt såpe. Det er viktig at huden holdes tørr og ren hele døgnet. Fuktighet rundt gastrostomien kan føre til hudirritasjon og infeksjon. Det anbefales at du daglig roterer på gastrostomisonden, for å forhindre sår dannelse.

Stoppeplaten på utsiden av magen skal sitte **0,5-1,0** cm fra huden.

Ikke legg kompress under platen. Det er for at gastrostomien ikke skal bli for

stram, og at kompressen ikke skal holde på fuktighet som kan føre til sår.

Vektoppgang/-nedgang vil medføre at man må etterstille stoppeplaten på gastrostomisonden.

Følg med om huden rundt gastrostomien blir rød, om det blir hevelse, smerter, sårpuss/sekresjon eller om det lekker ut fra kanalen. Dersom du opplever slike problemer kan du ta kontakt med hjemmesykepleien eller fastlegen din.

Etter fire dager kan du dusje, men unngå å bade til kanalen er grodd (ca. fire til seks uker) etter at gastrostomisonden ble anlagt første gang.

MEDISINER

Det er mulig å ta tabletter gjennom gastrostomisonden. Da må de knuses godt og blandes med vann før du setter dem inn i gastrostomisonden. Kapsler må åpnes før innholdet blandes med vann. Ta kontakt med fastlegen din eller apoteket for å avklare om tablettene du står på kan knuses/åpnes og gis gjennom gastrostomisonden. Finnes legemiddelet i flytende form eller plaster er dette å foretrekke.

Det er viktig å skylle rikelig med lunkent springvann med en ren sprøyte etter at du har tatt legemidler. Sørg for at det ikke ligger medikamentrester i slangen.

ERNÆRING

Følg ernæringsopplegget som er laget for deg. Når du får sondeernæring er det viktig at du sitter godt oppreist eller har overkroppen godt hevet.

Skyll alltid med minst 100 ml lunkent springvann etter bruk. Gastrostomisonden skal alltid være fri for sondemat.

Har du kontinuerlig sondeernæring må gastrostomisonden skylles med 50 ml vann hver 8. time.

HVILKE KOMPLIKASJONER OG PROBLEMER KAN OPPSTÅ?

Tett sonde

Skulle gastrostomisonden tette seg kan man forsøke å rulle slangen fram og tilbake mellom fingrene eller forsøke å trekke innholdet tilbake i en sprøyte. Forsøk deretter å skylle med en 60ml sprøyte med varmt vann. Dersom ikke det fungerer kan man forsøke sur væske som cola eller juice. Du kan også blande ½ teskje natron (Natriumhydrogenkarbonat) med lunkent vann i en 10ml sprøyte og sett det inn i gastrostomisonden. La det stå i 2-3 minutter før det skylles med vann.

Hvis dette ikke løser problemet må du kontakte sykepleier eller lege som har spesialkompetanse på gastrostomisonder.

Skulle du være uheldig å få dratt ut gastrostomisonden er det viktig å få inn en ny sonde raskt, for at kanalen ikke skal lukke seg. Har du ikke en ny sonde kan du bruke den gamle. Klipp av den indre stoppeplaten, før sonden inn i stomikanalen, og hold den fast med teip eller plaster. Ta raskt kontakt med sykehuset for videre hjelp.

NB! Ikke legg sonden inn igjen hvis det har gått mindre enn fire uker siden den ble anlagt. Ta da direkte kontakt med sykehuset.

Lekkasje og hudproblemer

Sjekk om platen sitter 0,5-1,0 cm fra huden.

Blir huden sår og rød rundt gastrostomien kan du smøre med Barriere krem (kjøpes reseptfritt på apotek). Prøv eventuelt med lokal sårbehandling som antibiotikasalve.

Diaré og oppblåsthet

Det kan hjelpe å bytte type sondemat eller senke hastigheten og mengden. Hvis det ikke hjelper kan du kontakte fastlegen din eller ernæringsfysiolog.

Ødelagt koblingstykke

Koblingstykket på enden av gastrostomien kan noen ganger bli ødelagt. Dette kan vanligvis byttes. Kontakt behandlingshjelpemiddelsentralen for å få nytt koblingstykke.